

## ZOPET ŽELEZNIŠKA NESREČA; 13 MRTVIH

POWELLTON, W. Va., 27. dec. — Lokomotiva železnice Chesapeake & Ohio, ki je vozila vagon premogarjev na delo v rudnik Koppes Coal Co., je danes tukaj eksplodirala, pri čemer je bila vržena v vagon paro, ki je pokončala mnogo mož, ki so se peljali na delo. Glasom prvih poročil je bilo najmanj 13 premogarjev na mestu ubitih, okrog 20 pa jih je bilo nevarne opinke. Eksplozija se je primerila ob 6:30 zjutraj, ko se je delavski vlak ravno bližal Powelltonu.

## MNOGO DARIL ZA KANADSKIE PETORKE

CALLANDER, Ont., 25. dec. — Svetovno znamenite Dionne petorke so doobile ogromno božičnih daril, katere so poslali ljudje iz vseh delov sveta, posebno pa iz Amerike in Anglije. Pa tudi ostalih petih otrok in staršev Miklavž ni pozabil. Delice, ki se lepo razvijajo, so večji del dneva prespale v vozičkih na verandi Dafoe bolnišnice, ki je bila zgrajena za njihovo oskrbo.

## UBIT, KER NI DAL ŽGANKA NA UPANJE

HARLAN, Ky., 25. dec. — V svoji žganjskih trgovin je bil danes ubit odličen trgovec in višji mestni sodnik Joe Cawood, katerega je ustrelil 23-letni Bill Young, ker mu ni hotel dati žganja na kredit. Sicer pa je med moškimi vladalo že staro sovraštvo.

## Jugoslavija se sprijaznila z Italijo?

WASHINGTON, 25. dec. — Božični dan v Beli hiši je bil prav tak kot v milijonih drugih domovih po delži. Zbrali so se številni sorodniki predsednika države, da skupno praznujejo božič. Zastopane so bile stiri generacije Rooseveltov. Izmenjavali so si darila kot je običaj, otroci pa so poskušali nove igrače. Božično drevo se radi varnosti ni opremilo z električnimi lučkami, temveč na njem so gorele svečice. Predsednik je dobil vsakovrstna maščira, med drugim tudi šest ovratnic.

## Prerokuje zlato dobo za industrijo v Ameriki

Dr. Ogburn s cikaške univerze, je prepričan, da je vladna kontrola nad industrijou neizogibna. Vsi faktorji govorijo v prilog višnjemu življenskemu standardu za prebivalce Amerike.

### \$198,000 NAGRADE ZA 312 MILJ NA URO

ISTRES, Francija, 25. dec. — Francoski avijatik Raymond Delmotte je danes dosegel nov brzinski rekord v zraku. Prelet je v 21 sekundah predpisano razdaljo s povprečno brzino 312 milj na uro ter za to dobil 300,000 frankov, oziroma \$198,000 nagrade. Dosedanji rekord 308 milj na uro je imel ameriški avijatik Jimmy Wendell.

### PESTUNJA LINDBERGHOGA OTROKA DOSPELA

NEW YORK, 25. dec. — Danes se je vrnila iz Škotskega, kjer je doma, Miss Betty Gow, ki je bila pestunja na Lindberghovem domu, ko je bil ugrabljenc njegov prvorjenec. Ako ženska identificira Bruno Hauptmanna kot enega izmed moških, ki se jih je videlo v bližini avijatikovega doma nekaj dni pred zločonom, jo bo prosekacija rabila kot pričo pri procesu proti Nemcu, ki je obtožen ugrabljence.

### ITALIJA OBNOVILA OBTOZBE PROTI ABESINIJU

RIM, 24. dec. — Italija je danes poslala Ligi narodov noto, v kateri ponavlja svoje obtožbe proti Abesiniji ter zahteva začenjanje obmejnega spopada, o katerem trdi, da je bil posledica abesinskega izzivanja.

### ROOSEVELT JE DOBIL ŠEST OVRAZNIC

WASHINGTON, 25. dec. — Božični dan v Beli hiši je bil prav tak kot v milijonih drugih domovih po delži. Zbrali so se številni sorodniki predsednika države, da skupno praznujejo božič. Zastopane so bile stiri generacije Rooseveltov. Izmenjavali so si darila kot je običaj, otroci pa so poskušali nove igrače. Božično drevo se radi varnosti ni opremilo z električnimi lučkami, temveč na njem so gorele svečice. Predsednik je dobil vsakovrstna maščira, med drugim tudi šest ovratnic.

### Božična pijača

Državne likerske prodajalne v Cuyahoga okraju so dan pred božičem prodale za \$92,000 žganja in drugih likerjev, oziroma za 36 odstotkov več kot v soboto, ko je promet znašal \$67,000. Še večjega prometa pa se pričakuje za Novo leto.

### Prometne nesreče

Pet ljudi je na božični dan v Ohio zgubilo življenje v prometnih nesrečah. V Clevelandu ni bil nihče ubit.

### Kultura

#### DRAM. DR. "IVAN CANKAR"

Jutri zvečer, v petek, 28. decembra se vrši redna mesečna seja dramskega društva "Ivan Cankar" v navadnih prostorih. Rešiti je več važnih zadev, zato je navzočnost vsakega člena potrebna. Seja se prične ob 8. uri. — E. Gorshe, predsednik.

### Odnev škandala

Liston G. Schooley, nekdanji councilman, ki je bil preteklega aprila pod parolo spuščen iz jenice, kjer se je nahajal radi notoričnega korupcijskega škandala, je včeraj dobil urjene civilne pravice, ko je gov. White odredil, da je popolno pomilovanje. Schooley je sinoč izjavil, da namrava čez čas tudi prositi, da se mu vrne odvetniške pravice.

### Casnikar umrl

Na božični dan je umrl na svojem domu za srčno kapjo George F. Moran, star 52 let, ki je bil mnogo let poslovni ravnatelj Cleveland News.

### Vojska napovedana prostituciji v Collinwoodu

Varnostni ravnatelj je stopil v akcijo. Precinktni kapitanom je dano povelje, da zapro vlačugarske brigade.

Mestni varnostni ravnatelj Martin I. Lavelle je včeraj v spremstvu detektivskega sargentja John Sammona šel na turško skozi 32. wardo ter se na svoje oči prepričal, da so obtožbe o obstoju prostitucijskih brigad na Darwinu v Thames Ave., s katerimi je prišel na dan councilman Anton Vehovec, resnične, ter je takoj ukazal, da policija nastopi z vso silo, da se temu stanju napravi konec. Lavelle je obenem izjavil, da bo za to držal odgovorno policijo 14. policijskega precinka, pod katero spadata omenjeni dva ulici.

To pomeni, da Lavelle misli resno, kajti navadno se ta posel prepušča posebnemu policijskemu oddelku za pobiranje nemoralne, ki obračuje širok mesta. Policiji 14. precinka načeljuje kapitan Michael J. Harwood, katerega sinoč reporterji niso mogli dobiti, da ga vprašajo o najnovejšem razvoju situacije v Collinwoodu.

Vehovec je zadnji teden poklical policijo v dve gostilni ter jo pozval, da odnesi igralne stroje, obenem pa je izjavil, da dva visoka mestna uradnika prejema podkupnino, vsled česar je policija slepa za odprt prosti-tuccijo, ki se je razpasla v osrčju Collinwooda. Thames in Darwin Ave. se nahajata v neposredni bližini N. Y. Central delavnice, kjer biva dosti naših ljudi, ki imajo tam prijazne domove, nahaja pa se v okolici tudi precej zamorcev.

"Ako kdor od mestne vlade prejema denar za protekcijsko teh nemoralnih lokalov, ki smo jih videli danes popoldne," je rekel Lavelle sinoči, "bi se moral sramovati samega sebe in bi se ga moralno aretrirati radi prejemanja denarja pod krivimi pretvezami. To so najbolj umazani in propadli brigadi, ki sem jih kdaj videl in morajo izginiti."

"Televizija bo brez dvoma kmalu tukaj," je izjavil dr. Ogburn. "Z njenim prihodom se bo 20 milijonov ameriških domov spremenilo v gledališča. Elektronska tuba, največja iznajdba dvajsetega stoletja, bo baza stotih novih iznajdb. pride tudi izdelovanje umetne klime, ki prinese hlad in hiše poleti in umejno solnčno toploto pozimi. Manj špekulatorne so nove konjinske kombinacije, ampak tudi veliko obetajo. Dobili bomo tudi 'govoreče knjige.' Take nove industrije, skupno z malim prebivalstvom in obilnimi naravnimi viri, bodo dvignile na življenski standard, akoravno bo kolektivizem morda nekoliko zmazjal uspešnost našega gospodarskega sistema."

Ožje sodelovanje med vlado in industrijou bo nekoliko omogočilo svobodo in prineslo nekaj regimentacije, pravi dr. Ogburn, kajti to je neizogibno pod visoko stopnjo organiziranega gospodarstva, toda ljudstvo bo v našem domestilo dobilo druge dobrote, ki jih sedaj ni deležno.

### Oster mraz

Po zelo miljem božiču je v Clevelandu včeraj nenadoma pritisnil oster mraz.

### Nagota ni nemoralna, je odločilo sodišče

NEW YORK, 26. dec. — Državno prizivno sodišče je danes s štirimi glasovi proti enemu odločilo, da kult nagote, ozirama nudizem, ni sam na sebi nemoralen in da torej ni kazniv pot prestopek proti naravnosti. Prizivno sodišče je s tem zavrnito odločitev posebne nižje sodnije, ki je pred časom obsođilo tri voditelje nudističnega kulta v New Yorku.

Državni zakon pravi, da je obtožba o obstoju prostitucijskih brigad na Darwingu v Thames Ave., s katerimi je prišel na dan councilman Anton Vehovec, resnične, ter je takoj ukazal, da policija nastopi z vso silo, da se temu stanju napravi konec. Lavelle je obenem izjavil, da bo za to držal odgovorno policijo 14. policijskega precinka, pod katero spadata omenjeni dva ulici.

Slučaj je prišel na sodnijo, ko sta dva polica vdrila v osrčju Collinwooda, kjer sta našla devet žensk in petnajst moških pri izvajanjiju telesnih vaj. Aretirani so bili Vincent Burke, Fred Topel in Frank Mann.

Burke, ki je vodja nudističnega pogreta v Ameriki, je izjavil, da je odločitev prizivnega sodišča velika zmaga za gibanje, ki trdi, da je gibanje v populni načini žensk v popolnem nasprotju z zdravstvenega kot tudi moralnega stališča.

### Boj proti Magdi Lu-pescu razburja Romunijo

DUNAJ, 25. dec. — Dr. Julius Maniu, vodja kmečke stranke, ki je izgubil premjerstvo, ker je zahteval, da kralj Karol izzene svojo priležnico Magdu Lu-pescu, je pričel z novim bojem proti skrivnostni ženski, o kateri se trdi, da je danes resnična vladarica Romunije. Maniu, ki je katoličan iz Sedmograške, ki je pred vojno spadal pod Avstrijo, je vsled tega od nekaterih političnih voditeljev pod kritiko, češ, da je preveč ozkorčen.

Bivši premier Vaido Voevod ga je nadavno na zborovanju kmečke stranke opomnil, da sta ona dva oba nekoč pod Avstrijo dela roka v roki z gospo Katarino Schratt, ki je bila istotako priležnica cesarja Franca Jožefa. "Da," je odgovoril na to Maniu, "takrat sem delal z avstro-orsko kamarilo, da se prevrne monarhijo, ki nas je zatirala, toda danes odklanjam sodelovanje z romunsko dvornim kamariščem. Maniu, ki je izkreni katoličan, je včeraj izjavil, da bo država šele koncem marca, rabijo pa ga čini preveč mogoče. On priporoča, da se prične z zasilno kolekcijo brez davčnih znakov, ampak zelo dvomljivo je, če je to mogoče.

## Zarotniki so nameravali umoriti Stalina

V zvezi z njimi je bil baje Trocki. Zunanje kapitalistične sile so plačale teroriste, da umore vodilne sovjetske voditelje, nato pa vprizorijo revolucijo.

MOSKVA, 26. dec. — Vladavina je danes objavila izpoved Leo-nida Nikolajeva, ki je umoril Sergeja Kirova, ter njegovih 13 tovarišev, glasom katerih so zarotniki, plačani od tujezemskih kapitalističnih sil, imeli umoriti tudi Josipa Stalina, nakar bi sledila revolta za strmoglavljenje sovjetskega režima.

Brat Kirovega morilca, Peter Nikolajev, je glasom vladne izjave izpričeval, da mu je slednji izjavil, da je sedanje sovjetske voditelje mogoče odstraniti s pomočjo zunanjih kapitalističnih sil.

PARIZ, 27. dec. — Vprašanje Trockijevega bivanja v Franciji je postal zelo akutno vzprido-vesti iz Moskve, da je imel zvezde z zarotniki proti sovjetskim voditeljem. Iz Varšave se javlja, da bo Stalin zahteval od francoske vlade, da se ga takoj izvrne iz Francije.

Kje se Trocki pravzaprav nahaja in kako živi, odkar je pred meseci zapustil svojo vilu v Barbizon, vedo edino francoske oblasti, ki so mu dovolile ostati v deželi, ker ga nobena druga država ni hotela sprejeti. Takrat je bilo rečeno, da Trocki kuje zaroto za svetovno revolucijo.

Sovjetske oblasti niso protestirale, ko mu je Francija dovolila bivanje v deželi v svrhu zdravljenja, toda najnovejše vesti, da je bil v zvezi z zarotniki proti sovjetskom, so stvari dali čisto novolice. Kot znano, sta bila pred kratkim v zvezi z umorom Kirova aretirana bivša sovjetska voditelja Kamenev in Zinovjev. Obabosta najbrže izgnana, ker se baje nima dovolj dokazov, da ju bi obtožili zarote. Nikolajev in 13 njegovih tovarišev pa sojenih pred vojaškim načel-

### Šole in davki

Naznanilo, da bo država šele s 1. februarjem v stanu pridelovali kolekcijo prodajnega davka, je zelo vznemirilo šolske oblasti v Clevelandu. Ravnatelj javnih šol, Charles H. Lake, je odpotovil v Columbus, da urgirja hitrejšo akcijo. Pravi, da če kolekcija zakasnii, bodo šole dobiti potreben denar šele koncem marca, rabijo pa ga čini preveč mogoče. On priporoča, da se prične z zasilno kolekcijo brez davčnih znakov, ampak zelo dvomljivo je, če je to mogoče.

### Usodno darilo

10 let stari Ernst Entsminger, 821 E. 143 St., je zelo želel, da bi mu Miklavž prinesel bicikel. Mati ga mu je res kupila. Fantek se je na božični dan ves vesel podal na prvo vožnjo, ter je tako neuspešno padel na tlak, da si je zlomil vrat. Bil je takoj mrtev.

### Občni zbor Čitalnice

Občni zbor S. N. Čitalnice se vrši v nedeljo, 6. januarja, 1935 v čitalniških prostorih, 6417 St. Clair Ave. Pričetek popoldne ob 1:30. Članstvo je vladivo, da se polnoštevilno udeleži.

### Seja brezposelnih

Seja klubov Brezposelnih na St. Clairju se vrši včeraj popoldne ob 2. uri v S. N. Domu, dvorana št. 2, novo poslopje, ki so sprejemali podkupnino. Na seji je bil včeraj predstavljen novi vodnik, ki je mudila po opravkih kot uradnica za zavod slepcev v Clevelandu. Zadnji je bil včeraj živ, ko je zapustila banko, kjer se je mudila po opravkih kot uradnica za zavod slepcev v Clevelandu.

### Godbeni permiti

Varnostni ravnatelj Lavelle je včeraj izjavil, da se bo z Novim letom pricelo strogo vasiljevanje ordinanco, ki določa, da morajo vsi javni prostori, ki hočejo imeti godbo po 10. uri zvečer, dobiti tozadne dovoljenja. Godbeni permit stane \$5 za pol leta.





**Slovenska Svobodomiselna  
Podporna Zveza**

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

**UPRAVNI ODBOR:**

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.  
John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.  
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.  
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.  
Mirko Kubel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

**N A D Z O R N I O D B O R :**

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.  
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.  
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

**P O K O T N I O D B O R :**

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.  
Steve Mauar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.  
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

**G L A V N I Z D R A V N I K :**

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

**U R A D N O G L A S I O :**

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičče se organizacije, se naj pošlja na naslov tajnika, denar za Zvezzo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovne upravnega odskeha se naj naslavljajo na predsednika nadzornega odskeha, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odskeha. Stvari tukaj so uredništva in upravnštva uradnega glasila, se naj pošlja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

**Zanimive vesti iz stare domovine****Požar pri Vavti vasi.**

Koncem novembra je požar učil v Straški gori najlepšo znamenje Ivana Kulovca, posestnika in gospodinjicarja iz Vavte vase. Kulovec si je uredil nad zidom prav lepo stanovanje z vsem potrebnim pohištvtom. Do reševalci so razbili vrata v zidanico in rešili samo vino, tem, da so sode zvalili iz kleti. Vse drugo je do tal pogorelo. Zgorela je tudi nad 2000 Din vredna stiskalnica. Ogenj je bil podtaknjen.

**Gradba novih hiš v Ljubljani.**

V Ljubljani so zgradili v letih od leta 1919 pa do konca lastnega leta 722 pritičnih hiš, ki so veljale 71,500.000 Din; 540 enomadstropnih hiš v skupni vrednosti 175,240.000 Din; 25 dvonadstropnih hiš v skupni vrednosti 29,930.000 Din; 41 tri-nadstropnih hiš v vrednosti 102,000.000 Din; 8 štiri nadstropnih hiš v skupni vrednosti 30,400.000 Din, in 11 pet ali več nadstropnih hiš v vrednosti 47,250.000 Din. Skupno je bilo v Ljubljani v teh letih zgrajeno 381 novih hiš, ki imajo skupaj 3422 stanovanj, kar je veljalo 456,380.000 Din. Povprečno v Ljubljani vsako stanovanje v nekaj nad 100,000 Din. V teh letih je Ljubljana narasla za tretjino. Če bi se rentacija hiš računala na 8 odst., bi ljubljanski hiše vrgle 120 milijonov Din letno; v resnicu pa donašajo mnogo manj.

Zrtev italijanskega nasilja. Dne 4. decembra je ljubljanska bolnišnica sprejela na zdravljenje 30 letnega trgovskega potnika Josipa Možeta iz Gorege Logatca, ki je na čuden, najhujši obsodbe vreden način prisel do hudi telesnih poškodb. Mož je pred kratkim prejel povabilo, da naj se zgledi v Hrušici, kjer mu leži teta na smrtni postelji, da bo uredil vse potrebno zaradi dedičine. Može je v redu preskrbel propustico za prekoračenje meje, vzel seboj legitimacijo in 13. novembra se je na meji na Kalcah avil italijanskim karabinerjem. Karabinerji pa so ga pod pretavo, da je volun, prepeljali v Postojno, ga tam več dni zasilovali, nato pa odpeljali v Trst, kjer je bil prav tako ponovno zasiljan. Ceprav mu niso mogli cesar dokazati, so ga pridržali 18 dni v zaporu, napisled so ga vendarle kot nedolžnega izpustili in 1. decembra so ga italijan-

vah pa je zopet Gale zmagal z

neznatno večino. Nasprotniki so skušali izvolitev Galeta ovreči, kar pa niso dosegli, ker je upravno sodišče v Celju dalo Gale tu prav.

**Prepovedan tisk**

Službene novine št. 281 objavljajo, da je državno tožiteljstvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati knjige: "Priče u stilu" in "Čeljskin" — jedna zemlja spasava svoje sinove", ki sta izšli v Zagrebu. Z odlokom ministrstva za notranje posle pa je prepovedano uvažati v Jugoslavijo in razširjati v njej knjigo "Hitler treibt zum Krieg", ki jo je založila neka pariška založba in list "7. september", ki izhaja v francoskem jeziku v Parizu.

**Mila zima okrog Litije**

Od Sv. Križa pri Litiji poročajo, da imajo zelo milo vreme. Dan za dnem sonce in toplo brez kake burje. Po vinorodnih krajinah cveto slive in češnje. Tudi bukovko zelenje so že videli. Bomo se, da je to slabo znamenje. Pravijo, če ni zime, da poka, ne bo v jeseni vino in moka. Porocilo je datirano z dne 7. decembra.

**Zidana meja med Italijo in Jugoslavijo**

"Jutarnji list" poroča s Šuška, da so ialijanske oblasti izdale nalog, da se zgradi na reški strani ob takozvanem kanalu zid, ki bo visok 3 metre (9 čevljev in 10 palcev). Zid bo tekel do luke do konca Mrtvega kanala. Po naloku italijanskih oblasti mora biti zid dograjen v roku 20 dni.

**Novi grobovi**

V Štepanji vasi pri Ljubljani je umrl tamkajšnji cerkvenik Jakob Potokar, star 79 let.

V St. Jerneju je umrla mati čevljarja Stefana Bajea. Reva bila 6 let priklenjena na bolniško postelj.

V Ljubljani je preminila v starosti 74 let Marija Svetel, vdova požarnega čuvara.

V Mostah pri Ljubljani je umrl mesar in posestnik Ivan Rođe.

Dne 9. decembra so prejeli v Celju vest, da je v Olkušu na Poljskem za srčno hibo umrl Peter Vesel, brat znanih celjskih tovarnarjev.

Iz Leskovca pri Krškem poročajo, da je nenadoma umrl posestnik Vinko Voglar iz Sel. Našli so ga zadetega od kapi v bližini doma.

V Šmartnem ob Paki je umrla Lucija Kandus - Munko.

V Ljubljani sta umrli Erna St.

**V najem se odda**

5 sob in kopališče; klet in podstrešje ter vse udobnosti. Namnjena \$16.00. Odda se tudi 3 sobe za \$7.00, druge 3 sobe za \$11.00. Razsvetljava in prostor za pranje. Vse v dobrem stanju. Zglasite se na 1033 E. 62 St.

**George Podjed**

ob drugi obletnici njegove prerane smrti.

Leta dva sta že minila  
kar odšel si proč od nas.  
Črna zemlja Te pokriva  
ran izbrisal ni še čas.

Britki čas je bil ločitve  
ko za vedno si zaspal.  
V sreču pa sem si že ležela,  
da bi še pri nas ostal.

Z Bogom, dragi, mirno spavaj  
večno spanje v grobu tam.  
V raju svetem pa uživaj  
radost nam neznanu vsem.

**ZALUJOČA SOPROGA**

1932—25. dec.—1934

**ENAKOPRAVNOST****'Trebušni daljnogled'**

Nov pomemben aparat za ugotavljanje notranjih bolezni

Berlinski zdravnik prof. dr. Heinz Kalk je izumil aparat, ki omogoča pregledovanje in celo filmanje trebušne votline.

Prof. Kalk je v svoji praksi že davno čutil potrebo po takšnem aparatu, ki bi dal možnost sigurne diagnoze v trebušni votlini in za najrazličnejše organe brez operativnih posežkov.

Šved Jacobaeus je sicer izumil takšen aparat, ki je pa rabil samo za ugotavljanje redke trebušne vodenice in ki je bil torej zelo enostranski. Kalk se je dolgo bavil s konstrukcijo popolnejšega aparata. Ko je predaval prvi model, so strokovnjaki, kakor običajno, majali z glavo, toda predvajanje popolnega modela je naletelo na navdušeno priznanje. To priznanje genialno sestavljenega priprava tudi v resnicu zasluži. Z njem je mogoče osvetlit v pregledati vso trebušno votline do srca, ki se svetli skozi prečno mreno, opazovati se dajo skoraj vsi notranji organi, ugotavljati najrazličnejše bolezenske spremembe in celo obolenja trebušnice.

Ves aparat sestoji iz nekoliko jeklenih cevi in gre udobno v majhno škatlo. Na pacientov trebuh pride majhen jeklen tuliec, nič debelejši od navadnega svinčnika. Skozi ta tuliec se uvede jeklen, bodalcu podoben trokar z dvema majhnima reziloma na koncu, ki preboda kožo. Trebuh se prej napihlne z zrakom, da ne more trokan raniti nobenega notranjega organa, a nezadnjo mesto uboda se seveda napravi neobčutljivo. Čim je napravljen vbod, skoči nož nazaj, tuliec pa v odprtino. Sedaj gre skozenj kakšnih 30 cm dolga jeklena cev, ki ima na koncu majhno električno žarnico in za njo

optiko. Na drugem koncu je žica, ki veže žarnico z baterijo v zdravnikovem žepu. Ta jeklena cev je "daljnogled", ali "drobogned", kakor hočete, s katerim opazuješ lahko vso trebušno votline. Vsaka potankost se da jasno razločiti? trebušnica, crevesje, želodec, jetra, srce, povečano, pomanjšano, kakor pač aparat naravnšč.

Naravno je, da je takšna priprava v diagnostikovih in kirurgov rokah neprecenljivega pomena. Z njim je lahko opazovati delovanje in spremembe notranjih organov, narisati ali fotografirati telesno notranjost ter jo celo posneti na filmski

**— BLUE DANUBE —  
Radio program  
WJAY Cleveland 6:15 PM****Farme se proda ali zamenja**

30 akrov, nič poslopja. Cena \$600; 53 akrov, 4000 sadnih dreves in trte, voda in elektrika — \$5000. 54 akrov, poslopja, elektrika in voda. Cena \$2800. 130 akrov, 24 milj od mesta, živila, orodje, elektrika in voda v hiši. Cena \$6000. M. JALOVEC, 6424 Spilker Ave.

**Zavarovalnino**

proti  
OGNU, TATVINI, AVTOBILSKIM NESREČAM itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj  
6401 Superior Ave.  
Poklicite:

ENDicott 0718  
Henderson 1218

trak. Zato ni čudno, da je Kal-kov izum zbudil v strokovnih krogih ogromno zanimanje.

**Sews FORWARD OR BACKWARD**

Makes the same perfect Singer stitch in either direction. Little lever changes direction instantly, and regulates exact number of stitches per inch. Darns, embroiders like magic. Winds bobbin as you sew. Large capacity round bobbin. Light running. New model stand and cabinet. Surprisingly low in price. Easy terms.

**SINGER**  
Erasmus Gorshe  
1030 East 66th Place  
Corner St. Clair  
HEND. 4245

**Help Kidneys**

If poorly functioning Kidneys and Bladder make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Rheumatic Pains, Stiffness, Burning, Smarting, Itching, or Acidity try the guaranteed Doctor's Prescription Cystex. It cures.

Cystex back. Only 75¢ at druggists.

**DOES YOUR BREATH OFFEND? — PROBABLY**

Many attractive persons are not welcomed at social gatherings because their breath is bad. Don't be one of them. Make sure that your breath is sweet and inoffensive by gargling with Listerine. It combats infections in the mouth, checks infection and instantly destroys odors. Lambert Pharmacal Company, St. Louis, Mo.

**LISTERINE**  
ends halitosis  
Kills 200,000,000 germs

Oblašajte v — "Enakopravnosti"

**VABILO NA  
SILVESTROV VEČER  
V PONDELJEK, 31. DECEMBRA, 1934**

katerega priredi

Slovenski Narodni Dom skupno s Klubom društev S. N. D.

V SPODNJI DVORANI SND

Cenjeno občinstvo se vladino vabi, da se vdeleži v velikem številu, da se skupno poslovimo od starega leta in počakamo ter potravimo Novo Leto.

Na ta večer bo preskrbljeno, da bo popularna domača, staro-krajska zabava. Igrala nam bo izvrstna godba, prav slovenske komade, da bodo lahi plesali vsi naši starejši ljudje pa tudi mladi se bodo lahkovo vrtili. Zabava bo za vse, tako da bo vsak žadovljen. VSTOPINA 25c

Vas vse vladino vabi

Odbor SND in Odbor Kluba društev SND

**SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM****'Enakopravnosti'**

SVIRI RESNIK TRIO. Vabljeni so člani vseh lovskih klubov kot tudi ostalo občinstvo na velik posej!

**BANKET**

priredi

**ST. CLAIR RIFLE and HUNTING CLUB**

V NEDELJO, 30. DECEMBRA, 1934

ob 7:30 zvečer

V SLOV. DEL. DOMU, WATERLOO ROAD

# Pisana mati

Povest

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

Smilila se je sama sebi radi truda, ki ga je imela črez dan, in ker so bile vse njene misli strnjene samo na to, kako bi stregha sebi, ni vpraševala po tem, kaj bi prijalo drugim ta večer. In tako ni bilo nikogar, ki bi bil pokropil in pokadil po hiši, v hlevu in po shrambah. Hlapca že dalje časa ni bilo pri hiši, novo deklo pa so dobili še pred par dnevi od daleč nekod. Ker se hiši še ni bila privadila, je sedela sama zase zunaj v kuhinji in dremala.

Tiho sta ždela Anica in dedek vsak v svojem kotu. Bilo je tako v hiši, da sta čula drug druga gega vzdihljače. Ali tedaj so zapeli zvonovi. Veličastno so se razlegali v nebesko noč, kmalu tiše, kmalu glasneje. Kakor bi bila prihrumela vesela pesem zmagajočega krdela, tako jih je bilo čuti, kadar je potegnila ugodna sapa, a potem so zamirali zopet njih glasovi, postajali bolj in bolj nerazločni in naposled se je samo še zdelo, kakor bi izvabljala nevidna roka sladko ubranim strunam pridušeno, otožno brnenje...

"Pojni sem!" je poklical dedek Anico. "Mati je šla spati Moliva midva, ker ne moli nihče drugi!"

Anica je stopila k dedku in se stisnila k njemu. In molila sta tihim glasom, da se je komaj čulo, en rožni venec za drugim. Anici je drhtela duša v nepoznanih čustvih, ko je odgovarjala v molitvi dedku in tako veličastno in takoj skrivnostno segali do nje glasovi zvonov. Nekdar se ji ni zdelo zvonjenje lepo kot ta večer. Budili so ji v sreču čudno hrepenenje, želeta si je nekam daleč, daleč od tod... Zdelo se ji je, kakor bi jo bili ti glasovi vabili in klicali, kakor bi jo hoteli prvesti tja, kamor je neprehemoma silila njena duša, do njene dobre, do njene dragocenosti.

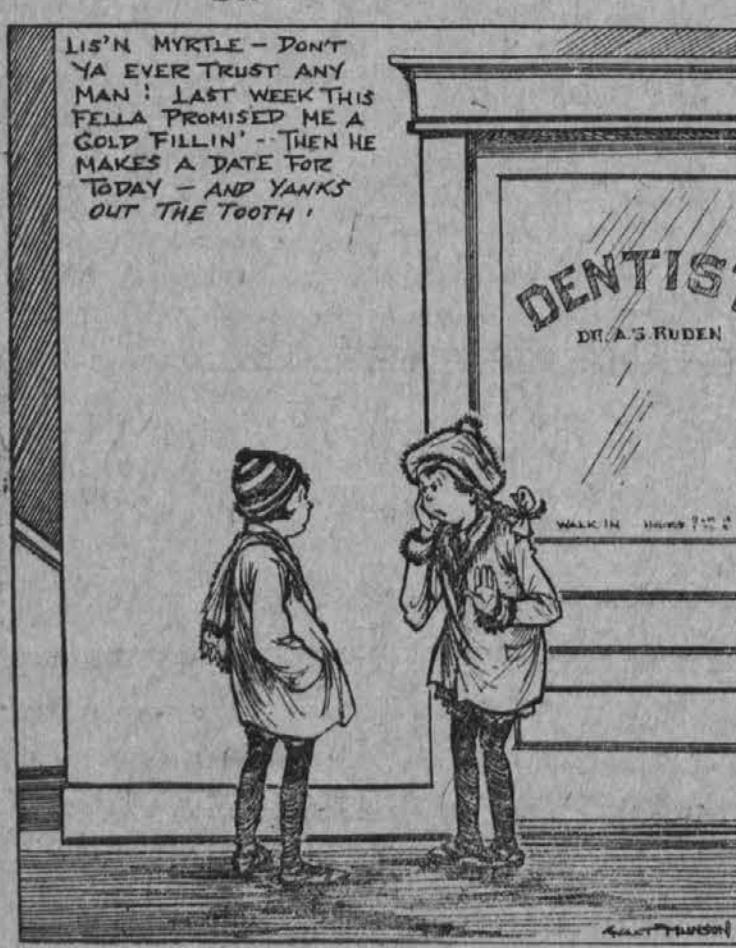
"Dedek, ali smem k polnočini?" je zaprosila, ko sta bila obnovili.

"Nikar, mraz je!" ugovarja dedek.

"Oh, nič me ne bo zeblo. Sosedov Nejček pojde gotovo tudi. Zakaj pa ne bi jaz šla?"

"Sosedov Nejček ima s komiti, ti pa..."

## LIFE'S BYWAYS



si je zaman prizadevala, da bi spravila deklo po koncu. Joka je šla potožiti do dedku. "Br-luzgusi ji malo vode v obraz," ji je nasvetoval. Vrnila se je, storila tako in pomagalo je. Toda preden se je dekla popolnoma vdramila v oblekla, je preteklo še precej časa. Dasi do cerkve ni bilo več kot četrte ure, sta bili vendar toliko zakasnili, da sta prišli v cerkev, ko je bila že natlačeno polna. Rili in silili sta nekaj časa naprej proti oltarju, a v gneči je Anica kmalu zaostala ter se izgubila od dekla. No, storila si ni nič iz tega. Saj se dobite po maši lahko. In če tudi ne, saj je vedela kam domov. Tudi je bilo polno ljudi, ki se jim je lahko pridružila, in noč je bila sveta. Že tja gredje se je oziral v luno, ki je visoko tam gori mirno plavala preko jasnega neba. Tako lepo, tako čarobno se ji je zdelo ponočno nebo. Redke zvezde so prijazno migljale, kakor bi jih pomežikavale in jo pozdravljale... Zapazila je bila Smarni kriz, ki ji ga je bila še rajna mamica nekoč pokazala, zapazila iz Aironova palico, sestavljenega iz treh zvezd. Zanimalo jo je jasno nebo in v srebrno mesečino zagrnjena oklica tako zelo, da niti čutila ni skelečega mraza, ki jo je rezalet v obraz.

V cerkvi je kakor zamaknjena strmela v veliki oltar, na katerem je mrgolelo vse polno lúčic. In ko so mogočno zabučale orgle in je zadeleno po cerkvi lepo božnjo petje, ji je zatrepetalo srce v čudni slasti. Kakor bi prihajalo iz nebes to petje, se ji je zdelo. Trudila se je, da bi molila, ali vedno so ji občutile misli sredi očesa. Na miselji je prišlo vse, kar ji je kdaj pravila mati o Betlehemu, o pastirčkih in sveti družini, dalje o preprostem hlevcu, kjer je ležalo božje dete. A spomnila se je pri tem tudi materje same, spomnila, da leži tam zunaj ob cerkvenem zidu tako sama in zapuščena, spomnila, da je tudi zaradi nje nočo semkaj prišla. In z novo silo se ji je obnovilo hrepenenje, da bi šla

Zazvenilo je skozi zrak; veliki zvon je oznanil enajsturo; dedek se je zganil in Anica je dvignila glavo. Nekoliko je bila zaspvana, a vendar je veselo skočila na noge. "Kaj počne dekla?" pomisli. "Ali je že odpavljena?... Pa menda vsaj ni odšla brez mene?"

Zaskrbelo jo je in stekla je venjak. Toda dekla je bila trdno zaspala in ni se dala vzdramiti. Klicala jo je, a ničesar niti slišala. Majala jo je semtertja, kolikor so ji dopuščale njenе slabotne roke, ali dekli je bilo menda, kakor bi jo zibal kdo. Začela je smrčati še glasno. Zunaj po cestah se je bilo oživilo. Čule so se stopinje, čulo govorjenje. Ljudje so trumoma hiteli v cerkev, Anica pa

## WEAK AND SKINNY MEN, WOMEN AND CHILDREN

Saved by new Vitamine of Cod Liver Oil in tasteless tablets.

Formula of firm healthy food, instead of bare necessary bones! New vigor, vital energy instead of tired listlessness! Steady, quiet nerves! This is what thousands of people are getting through scientists' latest discovery—Vitamine of Cod Liver Oil concentrated in little sugar-coated tablets without any of its horrid, fishy taste or smell.

McCoy's Cod Liver Oil Tablets, they're called! "Cod Liver Oil in Tablets", and they called! "McCoy's Cod Liver Oil in Tablets", and they called! "McCoy's Cod Liver Oil in Tablets".

You simply must try McCoy's at once.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't get well and gain 10% less in

just one month.

Remember if you don't get well and gain 10% less in just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't get well and gain 10% less in just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy weight in a little over a month, just one month.

Remember if you don't gain at